



Participatieraad Haarlem

Aan het college van Burgemeester en Wethouders van Haarlem
cc. Commissie Samenleving

Datum	4 mei 2021
Ons kenmerk	2021/14
Contactpersoon	N.M.G. Kraaijeveld
Doorkiesnummer	3868
E-mail	nkraaijeveld@haarlem.nl
Kopie aan	de heer P. Paardekoper
Onderwerp	Advies verwerving huishoudelijke ondersteuning

Geacht college en leden van de gemeenteraad,

Sinds de invoering van de WMO in 2015 is de gemeente verantwoordelijk om inwoners zo lang mogelijk zelfstandig thuis te laten wonen en ook dat zij kunnen participeren in onze maatschappij. Deze uitgangspunten van de WMO zijn nog steeds van kracht en maken onderdeel uit van de nieuwe verwervingsstrategie 'Hulp bij het huishouden' voor de periode 2022-2024.

De huidige maatwerkvoorzieningen voor hulp bij het huishouden lopen dit jaar af, inmiddels is er een nieuwe verwervingsstrategie ontworpen waarbij nog steeds gewerkt wordt vanuit het perspectief van de inwoner en het benutten van de kracht van de wijk. De Participatieraad onderschrijft deze uitgangspunten van ganser harte. Graag willen wij u complimenteren met de duidelijke en compacte opzet van de verwervingsstrategie en het heldere woordgebruik, het is een zeer goed leesbare notitie. Onderstaand hebben wij onze vragen en opmerkingen over de verwervingsstrategie in een drietal onderdelen samengevat.

1. Transformatieopgave en transformatie-uitgangspunten Verwervingsstrategie 2022 - 2024

In de nieuwe verwervingsstrategie staat de gemeente voor een complexe opgave:

Hoe kunnen in de toekomst alle inwoners die huishoudelijke hulp nodig hebben ondersteund worden binnen het beschikbare budget?

De ervaring uit 2018-2021 heeft geleid tot een herziene aanpak, het merendeel (85%?) van de maatwerk-voorziening wordt gekanteld naar een algemene voorziening. Er blijft nog een klein (15%?) budget over voor een maatwerkvoorziening. In beide voorzieningen worden drie zorgpakketten aangeboden, verschillend in zwaarte en in kosten. Ook wordt een budgetplafond ingevoerd om grip op de financiën te kunnen houden en dat dit in de toekomst mogelijk kan leiden tot het ontstaan van wachtlijsten. Het is een stevige opgave om binnen deze transformatie een balans te vinden tussen het beschikbare budget, een goede samenwerking met de zorgaanbieders maar ook aan het realiseren van inhoudelijke uitgangspunten zoals werken vanuit het perspectief van de inwoner en het benutten van de kracht van de wijk.

- De Participatieraad vraagt aandacht voor een toegankelijke manier voor iedere inwoners om de weg te vinden naar een aanvraag voor hulp bij het huishouden. Kan de gemeente dit waarborgen?
- Zorgt de gemeente er voor dat de burger zich bewust is van het mogen inzetten van een onafhankelijke cliëntondersteuner bij het doen van de aanvraag.
- Bij de mantelzorgers zou ik willen pleiten voor maatwerk .

- De Participatieraad mist een belangrijke doelgroep in de nieuwe verwerving te weten de huishoudelijke ondersteuning voor mantelzorgers, deze is helaas wegbezuinigd. Mantelzorgers leveren een belangrijke bijdrage aan het langer thuis blijven wonen en de participatie. De Participatieraad pleit ervoor dat waar dat nodig is, ook de mantelzorgers van huishoudelijke ondersteuning te voorzien.

2. Berekening van het budget en een budgetoverschrijding

In de verwervingsstrategie wordt voor de schatting van het budget gebruik gemaakt van de PxQ methode. De Participatieraad stelt hierbij de volgende vragen:

- Is het getal P (aantal gebruikers) gebaseerd op het gebruikersaantal uit 2018-2020?
- Hoe wordt het bedrag Q bepaald in de Algemene Voorziening?
- Is dat een gemiddelde van de goedkoopste en de duurste ondersteuning?

De Participatieraad vraagt zich ook af hoe het probleem van een eventuele budgetoverschrijding bij de maatwerkvoorziening wordt opgelost. Kan er dan toch maatwerk worden geleverd? Zo niet, komt de aanvrager dan op de wachtlijst of wordt er een goedkopere voorziening ingezet, in beide gevallen ontstaat dan o.i. een ongewenste situatie.

3. Verwervingsmodel en de aanbestedingsperiode

- Verwervingsmodel
Op dit moment is nog niet duidelijk of er bij de verwerving gebruik gemaakt gaat worden van een open toelatingsprocedure waar alle aanbidders op in kunnen schrijven 'open-house model', of een meervoudige onderhandse procedure in 'een aanbesteding' met de bestaande aanbidders.
- Als Participatieraad hebben wij een voorkeur voor het 'aanbestedingsmodel', daar kan intensief samengewerkt worden met een kleine groep zorgaanbidders. In het 'open-housemodel' kan iedere aanbieder inschrijven en treedt er een versnippering op van het ondersteuningsaanbod. Het maken van afspraken met een kleinere groep zorgaanbidders kan gerealiseerd worden met bijvoorbeeld een uniforme opzet, er ontstaat daardoor een kwalitatief gelijkwaardiger aanbod. In het aanbestedingsmodel kan goed getoetst en gemonitord worden of de aanbidders tijdens de uitvoering van hun opdracht aan de afgesproken kwaliteitseisen voldoen.
- Een belangrijke kwaliteitseis bij het aanbestedingsmodel is de 'borging van de beroepsdeskundigheid' van de huishoudelijke hulpen. Wij vragen ons af of er een kwaliteitsverschil zal ontstaan tussen de huishoudelijke hulp via de algemene voorziening en de maatwerkvoorziening.
- Ook pleit de Participatieraad voor het instellen van een goede overgangsregeling wanneer er door de kanteling een nieuwe hulp op het tapijt verschijnt bij de huidige gebruikers. Een goede voorbereiding en heldere communicatie hierover is onontbeerlijk.
- Hoe huishoudelijke hulp vanuit de wijk wordt vormgegeven, is nog niet duidelijk. Is huishoudelijke hulp vanuit de wijk slechts op afroep mogelijk of wordt ook in continue zorg voorzien?



Participatieraad Haarlem

- Er kan ook overwogen worden per wijk één zorgaanbieder als hoofdaanbieder in te delen, de hulpvrager kan dan gemakkelijker aan één persoon als (nieuwe) huishoudelijke hulp wennen. Is men niet tevreden over de hulp dan moet vervanging worden aangeboden. Eén vaste hulp biedt voordelen vooral als er geleidelijk aan meer hulp nodig is, de vaste hulp kan dit dan signaleren. Kwaliteit en continuïteit is heel belangrijk bij het geven van goede huishoudelijke hulp en draagt bij aan een betere participatie van kwetsbare burgers in onze samenleving.
- De aanbestedingsperiode is gepland vanaf 13 mei t/m 14 oktober 2021. De verwerving van de huishoudelijke ondersteuning omvat een periode van vijf maanden, de afronding is gepland voor medio oktober a.s., vanaf 1 januari 2022 is de nieuwe aanpak van kracht.
- De Participatieraad vraagt zich af of de termijn van plm. twee maanden na de afronding van de aanbesteding, niet té krap is om de ingrijpende wijzigingen voor uitvoerende partijen en inwoners in te voeren.

4. Ter afsluiting

De transitie, aanbesteding en uitvoering van de nieuwe verwervingsstrategie kent een hoog ambitieniveau, er moet ontschot en zonder kolommen worden samengewerkt met respect voor ieders rol en belang. De gemeente stelt daarbij hoge eisen aan een doelmatige inzet, ondersteuning en kostenbewustzijn. Dit vraagt veel van de gemeente en de samenwerkingspartners. De Participatieraad heeft begrip voor de complexiteit van de nieuwe verwervingsstrategie. De doelstelling werken vanuit het perspectief van de inwoners en het benutten van de kracht van de wijk moet ook echter gehaald worden. Gaan al deze ambities zonder prioritering wel samen en zijn ze haalbaar? Graag wil de Participatieraad in een gesprek met u over onze vragen en opmerkingen van gedachten wisselen.

Met vriendelijke groet,

André Jurjus
Voorzitter Participatieraad Haarlem